

Pozdrav ze Křtin

ročník 12.

1/2001

Milí farníci a poutníci!

Kříž Kristův nás provází po celý církevní rok. Zvláště však v těchto dnech doby svatopostní. Co nám říká? Nejlépe to vystihuje slovo Boží: „Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný. Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět soudil, ale, aby svět soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen.“ (Jan 3,14-17).

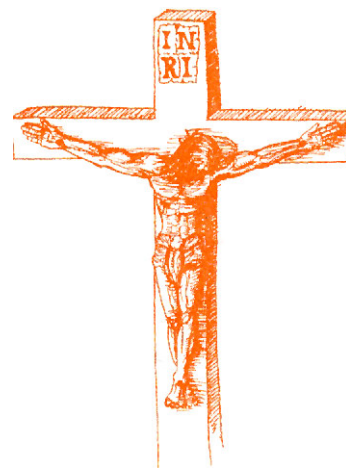
Ke kříži má blízko i Panna Maria: „U Ježíšova kříže stála jeho Matka. Když Ježíš spatřil matku a vedle ní učedníka, kterého miloval, řekl Matce: „Ženo, hle tvůj syn!“ Potom řekl tomu učedníkovi: „Hle, tvá matka,“ (Jan 19,25-27).

Dále sv. Jan pokračuje: „Jeden z vojáků mu probodl kopím bok“ (Jan 19,34). Probodl jeho Srdce.

Tehdy se naplnilo proroctví Simeonovo: „i tvou vlastní duši pronikne meč“ (Lk 2,35).

Dvě srdce: Nejsvětější Srdce Ježíšovo a neposkvrněné Srdce Panny Marie. To nám hlásá kříž Kristův. Mluví o lásce. Ježíš nás má rád. Panna Maria, Matka lásky je s námi. A to vše bude potvrzeno zmrtvýchvstáním našeho Pána Ježíše Krista.

Vítězné a radostné velikonoční Aleluja vyprošuje a zplna srdce všem žehná

K.Pernicová, autorka kříže

P. Tomáš Prnka

březen 1/2001

Tradiční pouť z benešovské farnosti, jak ji zaznamenal dlouholetý poutník a starší bratr Osvald Hofman.

Je tomu více než 150 roků, co každoročně putuje pěšky benešovské procesí za každého počasí, přes všechny překážky všech dosavadních režimů do Křtin. Jedna cesta 42 km.

Přicházejí se svými bolestmi i těžkostmi ke své dobré Matičce. Jaké důvody stály na začátku, kdes již nevíme. Snad nějaká pohroma či jiná událost.

Rok co rok v sobotu po Nanebevstoupení Páně vychází procesí, někdy až v počtu 200 poutníků poľní cestou přes Žďárnu lesem do Sloupu k Matce Bolestné. Tam si konáme křížovou cestu. Pout' pokračuje do Ostrova. Cestou se přidávají poutníci z okolních vesnic. Jsme tam vítaními hosty. O tom svědčí i to, že v poslední vůli paní hostinské bylo uvedeno, aby muzikanti z Benešova dostali zdarma láhev pálenky. Pokračujeme kolem jedovnického rybníka. Cestou se modlíme a zpíváme a tak přicházíme do Křtin.

Noclehy poskytovaly rodiny v domácnosti na podlaze na slámě. Starší nás vítali s radostí. Ovšem mladým v domech s koberci a moderním nábytkem jsme začali překážet. Spávali jsme potom v restauraci a po jejím zrušení jsme byli nuceni v sobotu večer se autobusy vracet zpět domů.

Procesí vodil starší bratr stréček Tlanků, říkalo se „u Šindelků“ na Okrouhlé. Pomáhal mu stréček Zemánek také z Okrouhlé. Toho jsme dobř, kdy nám komunisté odmítli dát povolení k procesí, navedli, aby o povolení napsal přímo prezidentovi – on by se písemným zákazem dotkl náboženské svobody uvedené v ústavě. President opravdu vydal povolení na jeho jméno, tak jsme až do smrti pana Zemánka o povolení nežádali. Také nám po několik roků vypomáhal Josef Hrazdíra z Vilémovic. Ten nás naučil zastavovat se u kříže blízko Ostrova, kde byly hromadně pochovány oběti moru z nedaleké vesnice.

Nejvíce roků vodil procesí stréček Šindelka. V květnu roku 1954 těžce nemocný si mě zavolal a na smrtelné posteli jsem od něho převzal knihu poutních modliteb a zpěvů. Podáním ruky jsem se zavázal povinností staršího bratra i k tomu, že najdu nástupce. Tak jsem vedl první procesí. Jaké bylo překvapení, když při příchodu poutníků v Benešově nám sdělili, že strýček Šindelků se již modlí u svého Stvořitele. Pacienti v nemocnici ve Svitavách mě shodně potvrdili, že strýček o deváté hodině v neděli se pojednou na posteli zvedl, prohlásil, že je mu náramně dobř, ulehl a více se neprobudil. Časově to souhlasilo s dobou, kdy jsme se u Panny Marie Křtinské za něho modlili.

Příznačné je, když někdo vykoná pořádnou pouť do Křtin, nemůže odolat, aby se tam opět nevracel. Chtěl bych vzpomenout na jednu mladou šičku z Boskovic. Ptala se našich děvčat, co na tom může být tak krásného šlapat pěšky tolik kilometrů. Poprvé šla ze zvědavosti, ale pak putovala pravidelně.

Podobně i můj tatínek. Doma nechodil pravidelně každou neděli do kostela. Zeptal jsem se ho po příčině a on mi vypravoval. V 1. světové válce byl v Itálii, kde na samém kamení si vojáci nemohli vykopat pořádný zákop. Tak si ho udělali ze dřeva. Vojáků se tam tísnilo sedm. V zuřící bitvě volá kamarád: „Podívej se jak ti Rusové sázejí granáty po dvou metrech jako koberec. Za malou chvíli musí i nás zasáhnout. Musíme se modlit a udělat nějaký dobrý závazek. Pomohu u nás dostavět kapli a ty?”

březen 1/2001

Budu chodit do Křtin na pouť.“ V tom to udeřilo: Jen oni dva zůstali na živu. Ostatní byli rozmetáni. Od té doby chodil jeho otec každoročně do Křtin.

V zajímavém dopise pokračuje pan Hofman, jak se dostal do rozporu i s bývalým režimem. Vše však dobře dopadlo, dokonce mu nabídli kávu a zajistili autobus do Křtin, který se tehdy těžko sháněl.

Poutníky z benešovské farnosti doprovází hudba a zpěváci. Hudba pak doprovází zpěv i při tradičním světelném průvodu. Tak benešovští po řadu let obohacují první jarní pouť ve Křtinách. Patří jim poděkování a z plna srdce děkuji i autoru tohoto dopisu Osvaldovi Hofmanovi, který po dlouhá léta vodí poutníky k Panně Marii Křtinské.

Z pořadu služeb božích ve Křtinách – rok 1861. Psáno česky, ale švabachem

Dominica Passionis (Smrtná neděle): Dnes odpoledne se bude konat pobožnost Křížové cesty, po ní litanie a sv. požehnání. Též bude opakovací hodina pro mládež mužského pohlaví. V úterý nám připadá kostelní svátek sv. Josefa. Budoucí neděli nám připadá květná neděle a budou se před hrubou světit palmové ratolesti čili koťátka, s nimiž se procesí držeti bude.

Dominica Palmarum – Květná. Dnes odpoledne se bude konat pobožnost Křížové cesty, po ní litanie a sv. požehnání. Také bude opakovací hodina pro mládež ženského pohlaví. Zítra nám připadá zasvěcený svátek Zvěstování Panny Marie.

Annuntiatio B. V. Mariae: Dnes odpoledne o 3. h. litanie a sv. požehnání. Tento týden nám připadají Zelený čtvrtek, Veliký pátek a Bílá sobota. Na Zelený čtvrtek bude v 9. h. zpívána mše sv. Po skončení mše sv. se v průvodu velebná svátost přenesse k oltáři bočnímu sv. Jana a Pavla, kdežto se po dva dny přechovávati bude. Pak bude následovati odkrytí oltáře. A při mši sv. při Gloria se zvoniti bude všemi zvony, načež tak dlouho umlknou až na Bílou sobotu při mši sv. Gloria se zanotí.

Na Veliký pátek začnou svatá ceremonie v 8. hodin. Po odkrytí sv. Kříže, při čemž všichni na kolenou klečeti mají, se přenesse v průvodu velebná svátost z bočního oltáře na hlavní, kdežto po mši sv. tak zvaná Praesantificatorium /mše předem posvěcených darů/ konati bude, po níž se velebná svátost do sv. hrobu zanesse a až do 6. hod. vystavovaná zůstane. Odpoledne o 3. hod. se bude konat pobožnost Křížové cesty.

Na Bílou sobotu začnou sv. obřady o 7. hod. a sice svěcení ohně, paškálu a křestní vody, po nichž bude následovati mše sv. Při Gloria se bude všemi zvony zvoniti. Odpoledne o 6. hod. se bude slaviti Vzkříšení Páně, k čemuž se dá troje znamení a sice první o ¼ 6, druhé o ½ 6 a třetí o ¾ 6, kdežto se bude sezváněti. Budoucí neděli nám připadá slavnost Vzkříšení Páně, na kterýž den započnou služby Boží v 6 hodin ráno, kterýžto pořádek se zachovávati bude až k svátku sv. Václava. Ve čtvrtek, pátek a sobotu masitých pokrmů požívati zapovězeno jest.

Dominica Resurrectionis Domini. Dnešní hrubá mše sv. bude obětována za početné mládence a panny ze Křtin. Odpoledne o 3. h. bude držena ofera pro zdejší chudé a po ofeře bude Te Deum laudamus se svatým požehnáním. Zítra nám připadá druhý svátek velikonoční, služby Boží zde ve Křtinách budou jen jedny a sice ranní o 7 hodinách. Pozdní služby Boží se budou odbývati v malé Bukovině. Zítřejší ranní mše sv. bude obětována za zdejší bratrstvo živého růžence.

Poutní kalendář – Křtiny 2001

8. května – Poutí brněnské mládeže

1. jarní poutí

26. května – sobota – mše sv. v 8 hod. a 10.30 (tradiční poutí Hulín, Břest, Kyselovice, Žalkovice a další.)

Odpoledne přicházejí poutníci Fatimského apoštolátu a farní společenství z Benešova, Dambořic, Boskovic a další.

Mše sv. v 18.30, následuje světelný průvod.

27. května – neděle – mše sv.: 6.15 – 7.30 – 9.00

V 10.30 pontifikální mše sv. – slouží starobrněnský opat ThDr. Lukáš Evžen Martinec OSA (hudba z Pavlovic u Kojetína).

Odpoledne 13.30 uctění mariánské sošky a rozloučení s poutníky (poutníci z Jesence, Kladky, Pivín a další).

Hlavní poutí

2. června – sobota – mše sv. v 8.00, další dle příjezdu poutníků.

V 16.00 slouží ThDr. Ladislav Tichý.

V 18.00 pontifikální mše sv. slouží biskup brněnský Mons. Vojtěch Cikrle, po mši sv. světelný průvod. (Uvítáme poutníky: Adamov, Blansko, Brodek u Konice, Brodek u Prostějova, Suchdol, Lipová, Konice, Šitbořice, Kojetín, Měrovice, Protivanov, Horní Štěpánov, Určice a další. Hudba z Lipové).

3. června – Hod Boží svatodušní. Mše sv.: 6.15 – 7.30 – 9.00.

V 10.30 pontifikální mše sv., kterou bude sloužit apoštolský nuncius arcibiskup Giovanni Coppa.

(Uvítáme poutníky z Prostějova, Vrahovic, Pačlavic, Rozstání, Boršic, Bošovic, Strážovic, Drahan, Ondratic, Držovic a další).

13.30 hod. uctění mariánské sošky a rozloučení s poutníky.

15.30 hod. mše sv. – poutníci ze Šlapanic a okolí.

4. června – Pondělí svatodušní – mše sv.: 7.30 a 17.00

10. června – Nejsvětější Trojice – orelská poutí (hraje Dambořanka). Poutníci z Pozořic a Uhřic.

17. června – 7.30 – slavnost 1. sv. přijímání a Božítělový průvod

24. června – vyškovská poutí

březen 1/2001

Hanácká pouť

30. června – sobota – mše sv. 7.30 a 18.30 hod. po ní světelný průvod. (Poutníci z Němčic n/H., Hrušky, Vysočan)

1. července – neděle – mše sv.: 6.30 – 7.30 – 9.00 a 10.30 hod.

(Poutníci: Sloup, Ivanovice, Drnovce, Orlovice, Chvalkovice, Pustiměř, Podivice, Račice, Pístovice, Luleč, Švábenice a další).

13.30 – uctění mariánské sošky a rozloučení s poutníky.

8. července – zászvětná pouť Tišřtina, Koválovic, Lipovce a Kulířova.

29. července – svatoanenská pouť

Mše sv.: 7.30 – 9.00 (v kapli sv. Anny).

10.30 – pontifikální mše sv., slouží novoříšský opat Marián Kosík OPraem. Hraje krojovaná hudba ze Žarošic (poutníci z Husovic, Obřan, Bílovic, Babic a další).

14.00 – rozloučení s poutníky

19. srpna – Korunovační pouť a tradiční svěcení květin

V měsíci **září** poutníci:

Boskovice, Březová, Budišov, Smrk, Jinošov, Koněšín, Knínice, Letovice, Mohelno, Nosálovice, Olešnice, Kunštát, Sulíkov, Ořechov, Tíkovice, Rosice, Štěpánov, Vír, Říčany, Ostrovačice, Velká Bíteš, Velké Meziříčí, Vladislav, Vysoké Popovice, Strážnice, Vnorovy, Zbraslav, Myslejovice, Lažánky, Tasov, Provodov, Otrokovice, Horní Újezd, Dolní Benešov, Humpolec a další).

6. října – sobota – 7.30 poutníci: Královopolské Vážany, Vítovice, Habrovany, Olšany, Komořany, Velešovice

21. října – dušičková pouť – mše sv.: 7.30 a 9.00 – 10.30 pontifikální mše sv., slouží strahovský opat Michael Pojezdný – hraje hudba z Lipové

(Poutníci: Lysice, Drnovce, Bořitov, Benešov, Doubravice a další).

14.00 – mariánská pobožnost.

4. listopadu – neděle – 10.30 hod. – svatohubertská pouť

Nedělní mše sv. v **poutním období** (20. 5. – 21. 10.):

7.30 a 9.00 – 10.30

v **mimopoutním období** v 7.30 a 10.30 hod.

Rádi poskytneme další informace. Těšíme se na setkání u Panny Marie Křtinské.

Zveme vás na přednášku „ZÁHADY KŘTINSKÉ KOSTNICE“

Přednáší RNDr. Ladislava Horácková Ph.D z anatomického ústavu v Brně. Čas a místo: **3. května 2001 v 18.30 hod. v hostinci u Farlíků ve Křtinách.**

Křtiny, zvané Perla Moravy, mají vedle krás, které nás zaujmou na první pohled, plno dalších zajímavostí a záhad. Nedivme se proto, že po celá staletí jsou středem zájmu různých skupin toužících odkrýt mnohá tajemství.

Především táhlo a táhne podzemí kostela. Nezanechaly dva staré kostely, které musely v 18. století ustoupit stavbě nynějšího chrámu nějaké dosud neznámé záhady? Neměly své krypty? A kde se pohřbívalo v dřívějších staletích? Poslední výzkum byl zahájen 1. prosince 1990. K historickému objevu došlo v 21 hodin 25 minut dne 9. února 1991. Co bylo objeveno?

Krypta lichoběžníkového půdorysu o šířce 1,4 – 2,9 m a délce v hlavní ose chrámu 3,6 m, původní délka krypty před zřízením kostnice a zazděním nepotřebných částí 9,5 m. Do krypty ústilo 4 až 5 chodeb směřujících většinou do dosud neznámých zazděných prostor pod terasou schodiště. Výška krypty 2,8 až 4 m. V této prostoře byla objevena 1 až 2,2 m vysoká vrstva volně promíchaných lidských kostí, zcela zakrývající dno.

Největší pozoruhodností křtinské kostnice (ossaria) se stal nález dvanácti lidských lebek, které jsou označeny černou kresbou ve tvaru vavřínového věnce a symbolů v podobě písmene T na čele. Věnc se skládá ze dvou ratolestí spojených v týlní krajině buď přímo nebo pomocí ozdobné stužky. Mezi lístky vavřínu je umístěna kresba plodů v počtu 6 až 8 na každé straně. Podle vyjádření historiků jde o kresby pocházející ze 17. století. Chemická analýza použitého barviva prokázala, že jde o směs dřevěného uhlí s živočišným tukem.

Byli to jistě lidé nějakým způsobem výjimeční. Je dokonce možné, že takto byly původně označovány lebky mučedníků. Jedná se o mučedníky z doby husitské? Ke vzkříšení památky katolických mučedníků dochází u nás v době pobělohorské a právě o Křtinách je známo, že byly centrem rekatolizačního hnutí na Moravě. Je nepochybné: Pro zdobitele měly tyto lebky mimořádný význam. Tehdy lidé měli k nim jistě zvláštní pietní vztah.

Křtinská kolekce lebek se symbolem vavřínového věnce je unikátní ze tří důvodů: 1. Jde o dosud nejseverovýchodněji vzdálenou lokalitu podobných nálezů od míst maximálního rozvoje zvyku pomalovávat a popisovat lebky zemřelých, která leží v jihozápadním Rakousku. 2. Typem kresby, který řadí křtinské lebky k nejstarším svého druhu, neboť patří lebky zdobené pouze jednoduchou černou kresbou mezi nejstarší. 3. Jedná se o první nález v českých zemích.

Do kostnice byly uloženy tělesné ostatky nejméně 974 lidí. Celkový objem objevených kostí je přibližně 20m². Dne 4. května 1991 byla podstatná část kostí a lebek převezena k antropologickému prozkoumání na oddělení lékařské antropologie Anatomického ústavu lékařské fakulty Masarykovy university v Brně.

Odkud tolik kosterních pozůstatků? Kolem bývalého malého českého kostela – stával na místě dnešního hlavního oltáře – byl hřbitov, který pro stavbu kostela musel být zrušen. Křtinská kostnice obsahuje kosti snad od 13. století do 1. čtvrtiny 18. století.

březen 1/2001

Do kostnice byly uloženy ostatky z hrobek, případně krypt původních kostelů. Uložení kosterních pozůstatků do kostnic se někdy nazývá sekundární pohřeb. Nyní se chystáme ke „třetímu pohřbení“. Kosti budou uloženy v kryptě pod středem kostela. Podle návrhu Ing. arch. Ladislava Müllera bude provedena úprava prostoru krypty, aby tak mohly být všechny kosterní pozůstatky důstojně a pietně uloženy.

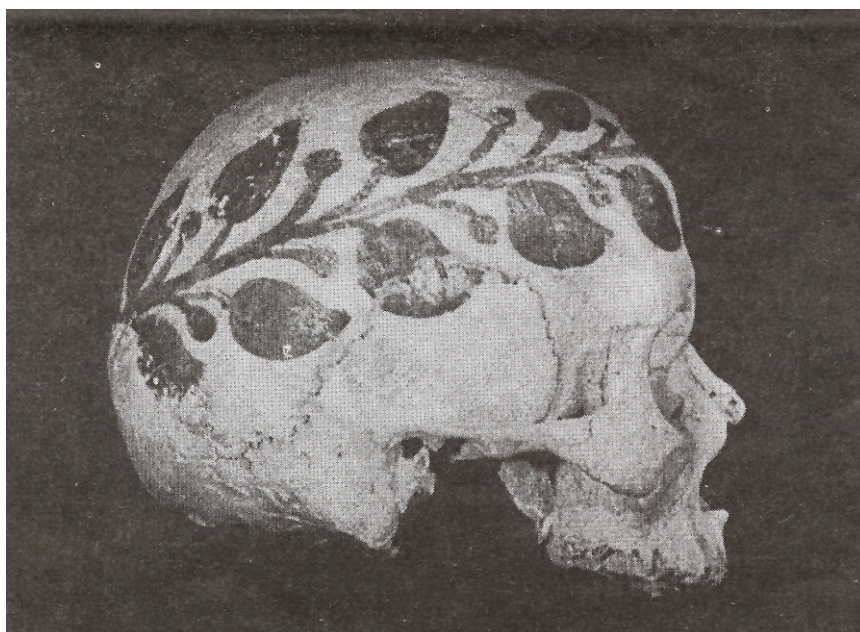
Křtinská hrobka bude tak jedinečnou příležitostí seznámit se s celou řadou zajímavých informací pro antropologické a lékařské studie o životě našich předků. Bude to i místo, kde bude možnost se zamýšlet nad smyslem našeho pozemského života. Celkový projekt bude mít význam nejen lokální, ale bude to evropská záležitost.

Dle projektu bude v hrobce i obětní stůl – počítáme i s bohoslužbou, zvláště kolem dušiček, dále 3 lavice, kříž a informační panel.

Po dokončení bude krypta posvěcena a zpřístupněna veřejnosti. Návštěvníci budou mít možnost si zakoupit i příslušnou brožurku, kterou hodláme vydat.

Více se můžete dovědět při shora uvedené přednášce.

(Použito z časopisu „Speleoforum 94 – autoři: Marek Šenkyřík, Ladislava Horáčková, Lenka Benešová.)

Boční pohled na pomalovanou lebku

1. mariánské soboty

Mnozí poutníci již píší, volají, ptají se: Kdy opět začnou krásné pobožnosti 1. mariánských sobot? Tolik se těšíme. Ano opět jsou před námi tyto pobožnosti. Začíná jaro, i my začínáme, a to **7. dubna**. Letos již po jedenácté. Jako v minulých letech i letos na 1. mariánskou sobotu přijedou poutníci z Brna-Lískovce a Komína. Hlavním celebrantem bude P. Ing. Jiří Sedláček, který se díky Bohu zotavil z nemoci. Spolu s ním přivítáme i ThDr. Stanislava Drobného a P. Luboše Pavlů. Nezapomeneme pozdravit i naše pravidelné zpovědníky: P. Josefa Šišku z Lipovce, P. Jiřího Pallu z Doubravice a našeho pana kaplana Pavla Buchtu.

Program: V 15.30 se pomodlíme růženec, následuje mše sv. a rozdávání požeňnaných pokrmů. Znovu připomínáme: Můžete si přinést i napsané své prosby, položte je na připravenou misku vedle připravených pokrmů.

Kdysi jsme první soboty slavili jako kněžské. Budeme tedy pamatovat na kněze, kněžský a řeholní dorost. Přineseme i svá přání a svá poděkování. Moc se těšíme.

Další sobota – **5. května** povedou františkáni z Brna-Husovic.

2. června bude zde velmi rušno, před hlavní poutí, plno kolotočů a jiných atrakcí, posouváme pobožnost na 9. červen. Přivítáme poutníky z Brna-Líšně, kteří se svými kněžími a zpěváky se ujmou vedení celé pobožnosti. Na 7. července se již těší blanenská farnost. Ale těšíme se i my. 4. srpna to budou augustiniáni ze Starého Brna. P. Jan Josef Budil OSA bude nejen celebrovat, kázat, ale také nám zazpívá některou ze starých zapomenutých mariánských písní. Další soboty uvedeme obšírněji v příštím „Pozdravu“. Dnes jen telegraficky. 1. září Čejkovice, 6. října Moravské Prusy a okolí, 3. 11. Brno-Kr. Pole a 1. 12. P. Pavel Kopecký ze Žarošic.

Připomínáme, že jezdí pravidelně autobus na trase: Černá Hora, Bořitov, Obora, Jabloňany, Lhota Rapotina, Doubravice, Rájec, Ráječko, Horní Lhota, Blansko, Lažánky, Jedovnice, Křtiny.

Přijďte poznat sílu společné modlitby a sílu přímluvy Panny Marie, Matky boží, která divy tvoří. Po staletí nazývají Pannu Marii Křtinskou: Thaumaturga – Divotvůrkyně.

Zveme Vás na fatimské pobožnosti v novém kostele v Březině. Patří k nejzdařilejším a nejkrásnějším kostelům, které byly v novější době u nás postaveny. Začínáme 13. května v neděli v 17.30. Pobožnost povede P. Josef Šiška z Lipovce, přivede s sebou i chrámový sbor a své farníky, bude to zároveň i krásná májová pobožnost. 13. června k nám zavítá P. Josef Večeřa z Ivančic, který po 7 let působil v blízkém Blansku. Další povede P. Jiří Palla, P. Václav Novák, novoříšský opat Marian Kosík Opraem. *Přijďte poznat hloubku modlitby, mariánské úcty a eucharistie.*

Za všechny Vaše dary, modlitby, upřímné Pán Bůh zaplať. Pamatujeme na Vás u Panny Marie. Náš běžný účet u ČS Blansko č. 1361998309/0800.